

# KAFKAS ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ

## BİRİNCİ BÖLÜM

### Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

#### Amaç

**MADDE 1 –(1)** Bu Yönetmeliğin amacı, Kafkas Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarında eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

#### Kapsam

**MADDE 2 –(1)** Bu Yönetmelik, Kafkas Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programları ile bunların gerektirdiği eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin hükümleri kapsar.

#### Dayanak

**MADDE 3 – (1)** Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

#### Tanımlar

**MADDE 4 – (1)** Bu Yönetmelikte geçen;

- AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- Bahar yarıyılı: Bahar dönemi kaydının başladığı günden, güz dönemi kaydının başladığı güne kadar olan süreyi,
- Başarı puanı: Öğrencinin ALES puanı, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalamasının belirli oranlarda katkısı ile hesaplanan puanı,
- Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye, ders ve tez dönemlerinde rehberlik etmek üzere ilgili anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulu tarafından atanan öğretim üyesini,
- Enstitü: Kafkas Üniversitesine bağlı enstitüleri,
- Enstitü anabilim dalı (EABD): Enstitüde eğitim programı bulunan ilgili anabilim dallarını,
- Enstitü anabilim dalı akademik kurulu (EABDAK): Enstitü anabilim dalının lisansüstü eğitim programlarında görev alan kadrolu profesör, doçent ve yardımcı doçent unvanlı öğretim üyelerinden oluşan kurulu,
- Enstitü kurulu (EK): Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve enstitüde eğitim-öğretim programları bulunan ve/veya ortak eğitim-öğretim programı yürüten anabilim dalı başkanlarından oluşan ilgili enstitü kurulunu,
- Enstitü yönetim kurulu (EYK): Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve enstitü müdürünün göstereceği altı aday arasından enstitü kurulunca üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşan ilgili enstitü yönetim kurulunu,
- Güz yarıyılı: Güz dönemi kaydının başladığı günden bahar dönemi kaydının başladığı güne kadar olan süreyi,
- İş yükü: Bir dersin başarıyla tamamlanması için teorik ders saatlerinin yanı sıra laboratuvar, klinik, ödev, uygulama, proje, seminer, sunum, sınava hazırlık, sınav, staj, iş yeri eğitimi gibi eğitim-öğretim etkinliklerinde harcanan bütün zamanı,
- Kredi: Bir dersin hedeflenen öğrenim çıktılarını kazanmak amacıyla planlanan öğrenim aktivitelerini başarıyla tamamlamak için gerekli zamanı temel alarak belirlenen iş yüküne dayanan kredi sistemini,
- Lisansüstü eğitim-öğretim: Tezli/tezsiz yüksek lisans ile doktora ve sanatta yeterlik programlarını,
- Müdür: İlgili enstitünün müdürünü,
- Öğrenci: Lisansüstü eğitim-öğretim için normal veya özel öğrenci statüsünde kayıtlı olan öğrenciyi,
- Rektör: Kafkas Üniversitesi Rektörünü,
- Seminer: Öğrencinin danışmanı ile birlikte belirlediği bir konuyu araştırıp, inceleyip veya derleyip yarıyıl içerisinde sözlü olarak sunduğu ve enstitü tez yazım kurallarına göre yazılı olarak enstitüye teslim ettiği çalışmayı,
- Senato: Kafkas Üniversitesi Senatosunu,
- Tez: Yüksek lisans veya doktora tezini,
- Tez izleme komitesi (TİK): EABD’de hazırlanan tezlerin bilimsel olarak inceleme görevini üstlenen komiteyi,
- TUS: Tıpta Uzmanlık Sınavını,
- Üniversite: Kafkas Üniversitesini,
- YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Program Açma, Kontenjan, Kayıt-Kabul/Yenileme, Bilimsel Hazırlık Programı, Yatay Geçiş, Sınavlar, İlişik Kesme ve Ders Tekrarı

#### Lisansüstü program açma teklifleri

**MADDE 5 – (1)** Lisansüstü programların açılmasına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Lisansüstü programları, enstitülerin anabilim/anasanat dalları, ilgili fakültelerin bölüm, anabilim/anasanat dalları esas alınarak ilgili mevzuat hükümlerine göre açılır ve yürütülür.

b) Açılan programlar enstitü anabilim/anasanat dalları ile aynı adları taşır. Ancak, ilgili enstitünün teklifi, Senatunun kararı ve YÖK onayı ile o enstitü anabilim/anasanat dallarından değişik bir ad taşıyan disiplinler arası lisansüstü programlar ve aynı usule tabi olmak kaydıyla, yurt içi ve/veya yurt dışındaki üniversiteler ile ortak lisansüstü programlar da açılabilir.

#### Kontenjanların belirlenmesi ve ilanı

**MADDE 6 – (1)** İlan edilmesi düşünülen öğrenci kontenjanları, ilgili EABDAK tarafından belirlenerek enstitü müdürlüğüne teklif edilir. Bu kontenjanlar ilgili enstitünün kurullarında görüşülerek karara bağlanır, Senatoya sunulur ve Senatóda kabul edildikten sonra Rektörlük tarafından ilan edilir.

(2) İlanda programların adları, son başvuru tarihi, başvuru koşulları, istenen belgeler ve yabancı dil sınavının tarihi ile diğer açıklayıcı bilgiler yer alır. Söz konusu ilan her yarıyıl başında verilebilir. Başvuru için istenen belgelerin aslı veya ilgili enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak adayın yazılı beyanına dayanılarak işlem yapılır.

(3) İlanın yayınlanmasından sonraki ilk hafta içerisinde ilgili EYK toplanarak asil ve yedek aday ilan tarihi ile asil ve yedek adaylar için kesin kayıt tarihlerini belirler ve kendi internet sitesinden ilan eder. Kesin kayıt tarihleri çok geçerli bir mazeret olması durumunda sadece Senato kararıyla değiştirilebilir.

## Öğrenci kabulü

**MADDE 7 – (1)** Lisansüstü eğitim ile ilgili başvurular aşağıdaki esaslara göre yapılır:

a) **(Değişik:RG-4/2/2021-31385)** Yüksek lisans programına başvurabilmek için adayların; eğitim dalı yönünden uygun bir lisans diplomasının ve başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak üzere Senato tarafından belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir. Ancak;

1) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarına öğrenci kabulünde,

2) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında, ALES şartı aranmaz.

3) (2) numaralı alt bent kapsamındaki adayların değerlendirme işlemleri için; Senato tarafından mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir. Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir. İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

b) Doktora programına başvurabilmek için adayın;

1) Eğitim dalı yönünden, ilgili enstitü kurullarının ve Senatonun kararı ile uygun görülecek bir tezli yüksek lisans programından veya hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyl süreli tıp, dış hekimliği, eczacılık veya veteriner fakültesinden ya da bütünlük eğitim veren fakültelerin birinden mezun olması,

2) Lisans diploması ile başvuracakların, lisans mezuniyet not ortalamalarının 100 tam puan üzerinden en az 80, 4 üzerinden en az 3 olması,

3) **(Değişik:RG-4/2/2021-31385)** ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato kararı ile belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir. Ancak; doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz ve bu adayların değerlendirme işlemleri için; Senato tarafından mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir. Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir. İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

4) **(Değişik:RG-23/01/2020-31017)** Merkezi olarak yapılan YDS veya muadili bir sınavdan en az 55 puan almış olması, gerekir.

c) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvuracak adayın;

1) Tıp, dış hekimliği, eczacılık veya veteriner fakültesi diplomasına sahip olması,

2) Tıp, dış hekimliği, eczacılık veya veteriner fakülteleri mezunları dışındaki sağlık bilimleri mezunları ile Senatonun kararıyla kabul edilen diğer bölüm/anabilim/bilim dalı mezunlarının başvurdukları alanda yüksek lisans diplomasına sahip olması,

3) TUS'un temel tıp bilimleri testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7, klinik tıp bilimleri testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilen temel tıp puanının en az 50 puana veya ALES'in sayısal kısmından en az 55 puana sahip olması,

4) **(Değişik:RG-23/01/2020-31017)** Merkezi olarak yapılan YDS veya muadili bir sınavdan en az 55 puan almış olması, gerekir.

ç) Sanatta yeterlik programlarına başvuracak adayın;

1) Sanatta yeterlik çalışmasına güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar dışındaki alanlardan başvuracak adaylardan lisans derecesiyle başvurularının lisans mezuniyet not ortalamalarının 100 tam puan üzerinden en az 80 veya 4 üzerinden en az 3 olması ve 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenecek ALES puanına sahip olmaları, yüksek lisans mezunlarının ise ALES'in sözel kısmından en az 55 puan almış olması,

2) Merkezi olarak yapılan YDS veya muadili bir sınavdan en az 55 puan almış olması,

3) Güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvarlara öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Ancak Üniversite Senatosunun kararı ile ALES puanı aranabilir. Bu durumda aranan ALES puanı Senato tarafından belirlenir. Güzel sanatlar eğitimi anabilim dalından başvuracak adayların ALES'in sözel puan türünden en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen eşdeğer bir sınavdan buna eşdeğer puan almış olması,

4) Sanatta yeterlik programına yüksek lisans derecesi ile başvuran adayların öğrenciliğe kabulünde, dosya incelenmesi şeklinde yapılan yeterlik sınavı notunun %50'si, lisans not ortalamasının %25'i ve yüksek lisans not ortalamasının %25'inin toplamının 100 tam puan üzerinden en az 65 puan olması,

5) Sanatta yeterlik programına lisans derecesi ile başvuran adayların öğrenciliğe kabulünde yeterlik sınav notunun %60'ı ile lisans not ortalamasının %40'ının toplamının 100 tam puan üzerinden en az 80 puan olması,

6) Sanatta yeterlik programına güzel sanatlar eğitimi anabilim dallarından başvuran adayların, ALES sözel puanının %50'si, lisans not ortalamasının %15'i, yüksek lisans not ortalamasının %15'i ve yeterlik sınav notunun %20'sinin toplamının 100 tam puan üzerinden en az 65 puan olması,

gerekir.

d) **(Ek:RG-1/8/2022-31910)** Sağlık Bilimleri Enstitüsünde yüksek lisans programına başvuracak adayların YDS'den en az 50 veya ÖSYM/YÖK tarafından kabul edilen ulusal/uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puana eşdeğer bir puan almaları gerekir.

(2) Lisansüstü programlarına başvuran adayların başvurularının değerlendirilmesi ve programa yerleştirilmesinde aşağıdaki esaslar uygulanır:

a) **(Değişik:RG-1/8/2022-31910)** Yüksek lisans için öğrenci kabulünde, yabancı dil puanı şartı aranan programlarda adayların ALES puanının %60'ı, lisans mezuniyet not ortalamasının %30'u ve YDS veya muadili bir sınavdan alınan yabancı dil puanının %10'unun toplamı 100 üzerinden en az 60, yabancı dil şartı aranmayan programlarda ise adayların ALES puanının %60'ı ile lisans mezuniyet not ortalamasının %40'ının toplamı 100 üzerinden en az 60 olmak şartıyla kontenjan ilan edilen her bir alan için ayrı ayrı sıralama yapılır, en yüksek puan alan adaydan başlamak üzere ilgili anabilim/anasanat dalı için ilan edilen kontenjan sayısı kadar aday yerleştirilir ve bu adaylar yüksek lisans programına asil öğrenci olarak kayıt yaptırmak hakkı

kazanmış olur. Konservatuvar ve güzel sanatlar fakültesi mezunlarının ilgili enstitü anasanat dalları yüksek lisans programlarına öğrenci olarak kabulünde ise adayların, dosya incelemesi şeklinde yapılan yeterlik sınavı notunun %50'si ile lisans not ortalamasının %50'si alınarak sıralama yapılır ve adaylar, en yüksek puandan başlamak üzere ilgili anabilim/anasanat dalı için ilan edilen kontenjanlara yerleştirilir. Kontenjana yerleştirilenler yüksek lisans programında asil öğrenci olarak kayıt yaptırmaya hakkı kazanmış olur. Kontenjan ilan edilen programlar için asil listedeki kontenjan kadar da yedek öğrenci adayı ilan edilir ve asil listeden kayıt yaptırmayanların yerine bu sıralamaya göre kayıt yapılır.

b) **(Değişik:RG-6/12/2021-31681)** Doktora için öğrenci kabulünde adayın puanı, başvurduğu programın puan türünde sahip olduğu ALES puanının %50'si, lisans veya yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i, YDS veya muadili bir sınavdan alınan yabancı dil puanının %15'i ve adayın alana ilişkin temel bilgisinin değerlendirildiği mülakat ve/veya bilim sınavının %20'si alınarak hesaplanır. Adayın mülakat ve/veya bilim sınavından en az 50 puan alması ve bu bent uyarınca 100 tam puan üzerinden hesaplanan puanının en az 65 olması gerekir. Adaylar en yüksek puan alandan başlamak üzere sıralanarak ilgili anabilim/anasanat dalı için ilan edilen kontenjanlara asil olarak yerleştirilir. Asıl liste için belirlenen kontenjan kadar yedek aday da bu bentte yer alan hükümlere göre sıralanır ve ilan edilir.

c) **(Değişik:RG-6/12/2021-31681)** Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına öğrenci kabulünde Tıp, Diş Hekimliği, Eczacılık ve Veteriner Fakülteleri mezunlarının puanı, ALES sayısal veya TUS temel tıp puanının %50'si, lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i, YDS veya muadili bir sınavdan alınan yabancı dil puanının %15'i ve adayın alana ilişkin temel bilgisinin değerlendirildiği mülakat ve/veya bilim sınavının %20'si alınarak hesaplanır. Adayın mülakat ve/veya bilim sınavından en az 50 puan alması ve bu bent uyarınca 100 tam puan üzerinden hesaplanan puanının en az 65 olması gerekir. Tıp, Diş Hekimliği, Eczacılık ve Veteriner Fakülteleri mezunları dışında olup temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvuran adayların puanları, birinci fıkranın (c) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen şartları sağlamak kaydıyla ALES sayısal puanının %50'si, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i, YDS veya muadili bir sınavdan alınan yabancı dil puanının %15'i ve adayın alana ilişkin temel bilgisinin değerlendirildiği mülakat ve/veya bilim sınavının %20'si alınarak hesaplanır. Adayın mülakat ve/veya bilim sınavından en az 50 puan alması ve bu bent uyarınca 100 tam puan üzerinden hesaplanan puanının en az 65 olması gerekir. Adaylar en yüksek puan alandan başlamak üzere sıralanarak ilgili anabilim/anasanat dalı için ilan edilen kontenjanlara asil olarak yerleştirilir. Asıl liste için belirlenen kontenjan kadar yedek aday da bu bentte yer alan hükümlere göre sıralanır ve ilan edilir.

ç) Sanatta yeterlik programlarına öğrenci kabulünde, sanatta yeterlik programına yüksek lisans derecesi ile başvuran adayların birinci fıkranın (ç) bendinin (3) numaralı alt bendinde belirtilen şartları sağlamak kaydıyla ilgili anabilim/anasanat dalından üç kişilik jüri tarafından dosya incelenmesi şeklinde yapılan yeterlik sınavı notunun %50'si, lisans not ortalamasının %25'i ve yüksek lisans not ortalamasının %25'inin toplamı alınarak en yüksek puandan başlamak üzere ilgili anabilim/anasanat dalı için ilan edilen kontenjanlara yerleştirilir. Sanatta yeterlik programına lisans derecesi ile başvuran adayların birinci fıkranın (ç) bendinin (4) numaralı alt bendinde belirtilen şartları sağlamak kaydıyla ilgili anabilim/anasanat dalından üç kişilik jüri tarafından dosya incelenmesi şeklinde yapılan yeterlik sınavı notunun %60'ı ile lisans not ortalamasının %40'ının toplamı alınarak en yüksek puandan başlamak üzere ilgili anabilim/anasanat dalı için ilan edilen kontenjanlara yerleştirilir. Sanatta yeterlik programına güzel sanatlar eğitimi anabilim dallarından başvuran adayların birinci fıkranın (ç) bendinin (5) numaralı alt bendinde belirtilen şartları sağlamak kaydıyla ilgili anabilim/anasanat dalından üç kişilik jüri tarafından dosya incelenmesi şeklinde yapılan yeterlik sınavı notunun %20'si, ALES puanının %50'si, lisans not ortalamasının %15'i ve yüksek lisans not ortalamasının %15'inin toplamı alınarak en yüksek puandan başlamak üzere ilgili anabilim/anasanat dalı için ilan edilen kontenjanlara yerleştirilir. Kontenjana yerleştirilen öğrenciler asil olarak sanatta yeterlik programına girmiş olur. Asil listedeki kontenjan kadar da yedek öğrenci ilan edilir.

d) Mezuniyet not ortalamalarında YÖK'ün not dönüşüm tablosuna göre 100'lük sistemdeki not esas alınarak hesaplama yapılır.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada yer alan şartları sağladıktan sonra başarı puanları, yüksek puandan düşük puana doğru sıralanır ve kontenjan sayısına öğrenci başarılı sayılır, diğerleri yedek olarak ilgili enstitü tarafından kayıt tarihleriyle birlikte ilan edilir.

**Yabancı uyruklu adaylarla, lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulü**

**MADDE 8 – (Değişik:RG-8/9/2019-30882)**

(1) Yabancı uyruklu adaylarla lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların kabulünde ilgili mevzuat hükümleri ve Senatonun yabancı uyruklu adaylarla lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulü ile ilgili hükümleri uygulanır.

**Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü**

**MADDE 9 –(1)** Yüksek lisans ve doktora programlarında, nitelikleri aşağıda belirtilen adayların eksiklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanır:

a) Lisans derecesini başvurdukları yüksek lisans programından, tıp, diş hekimliği ve veteriner alanları dışındaki alanlardan almış olan adaylar,

b) Tıp, diş hekimliği, eczacılık ve veteriner fakülteleri mezunları hariç özellikle sosyal bilimler alanı için lisans ve/veya yüksek lisans diplomasından birini başvurdukları doktora programı alanından farklı alanlarda almış olan adaylar.

(2) Bilimsel hazırlık programında alınması kararlaştırılan dersler, yüksek lisans öğrencileri için lisans düzeyinde, doktora öğrencileri için lisans ve/veya yüksek lisans düzeyinde ve en fazla iki yarıyıl olmak üzere danışmanın teklifi, EABD'nin önerisi ve EYK kararı ile belirlenir. Alınan dersler, öğrencinin lisansüstü öğretiminde alması gereken ders yükünden sayılmaz. Bilimsel hazırlık programına özel öğrenciler de danışmanın teklifi, EABD'nin önerisi ve EYK kararı ile dahil edilebilir.

(3) Bilimsel hazırlık programında, alınan derslerin devam durumu, sınavlar, başarı notu, kayıt silme ve diğer esaslar, öğrencinin ders aldığı programa ilişkin mevzuat hükümleri ile belirlenir. Bilimsel hazırlık programında öğrencilerin başarısız olması durumunda, başarılı oluncaya kadar ilgili dersi almakla birlikte, ilgili EABD önerisi ve EYK kararıyla öğrenciler lisansüstü dersi de alabilirler.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirecek süre en çok iki yarıyıdır. Yaz öğretimi bu süreye dahil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin işi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dahil edilmez.

(5) Bilimsel hazırlık programında başarılı olabilmek için 100 tam puan üzerinden 75 puanlık notun alınması gerekir. Bilimsel hazırlık programında alınabilecek ders kredisi en fazla on sekizdir. Bilimsel hazırlık programında başarılı olan öğrenci yüksek lisans veya doktora programına başlar.

### **Özel öğrenci kabulü**

#### **MADDE 10 – (Değişik:RG-28/6/2021-31525)**

(1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

(2) Diğer bir yükseköğretim kurumundan özel öğrencilik statüsünde ders almış öğrenciler, kabul edildikleri lisansüstü programda almış oldukları derslerin kredilerini, öğrencisi olduğu programın derslerinin kredilerine saydırabilir. Sayılan bu dersler, öğrencinin kayıtlı olduğu program tarafından uygulanan asgari zorunlu kredi sayısının yarısından fazlası olamaz. Hangi derslerin kabul edileceği, anabilim dalı başkanlığının görüşü alınarak, EYK kararı ile belirlenir.

#### **Yatay geçiş**

**MADDE 11 –** (1) Başka yükseköğretim kurumlarına bağlı lisansüstü programlarda kayıtlı olup, en az bir yarıyılı başarı ile tamamlamış öğrenciler Üniversitenin lisansüstü eğitim programlarına yatay geçiş yolu ile ve ilan edilen kontenjan sayısınca kabul edilebilir. Yatay geçiş için öğrencilerin, ilgili programın öğrenci kabul şartlarını taşıması ve geldikleri programda devam ettikleri derslerin tamamını başarmış olmaları ve bu derslerden başarı notu ortalamasının yüksek lisans için 100 tam puan üzerinden en az 70, doktora için 100 tam puan üzerinden en az 75 veya eşdeğeri puan almış olmaları gerekir. Yatay geçişlerde, lisans veya yüksek lisans diploma notunun başarı puanı dikkate alınarak, yüksek puandan küçüğe doğru sıralama yapılır ve kontenjan sayısınca öğrenci alınır. Öğrencinin kabul edildiği programlardaki intibakına EABD başkanlığının görüşü alınarak EYK’ce karar verilir.

(2) Tez aşamasındaki yüksek lisans ve yeterlik sınavına girmiş doktora öğrencilerinin yatay geçiş başvuruları kabul edilmez.

#### **Lisansüstü eğitim programlarına kayıt**

**MADDE 12 –**(1) Yüksek lisans ve doktora programlarına yerleştirilmeye hak kazanan adaylar, EYK’ce belirlenen süre içinde istenen belgelerle başvurarak kesin kayıtlarını yaptırmak zorundadır. Kayıt için istenilen belgelerin aslı veya ilgili enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak adayın yazılı beyanına dayanılarak işlem yapılır. Başvuruda istenen belgeler kayıta yeniden istenmez.

(2) Belirlenen süre içerisinde kesin kaydını yaptırmayan asil adaylar kayıt hakkını kaybeder. Kesin kaydını yaptırmayan asil adayın yerine, EYK’nin önceden karara bağlayıp ilan ettiği tarihlerde yedek adaylardan başarı puanına göre birinci yedekten başlanarak eksik kontenjan dolduruluncaya kadar kayıt yapılır. Sıralaması itibariyle kayıt hakkı kazanan yedek aday, süresi içerisinde kesin kaydını yaptırmadığı takdirde, kayıt hakkını kaybeder.

(3) Kesin kaydını yaptıran öğrenci, ilk on beş gün içerisinde kaydını sildirmesi halinde yedek öğrenciler yukarıdaki esaslar çerçevesinde sırasıyla çağrılır ve kayıtları yapılır.

(4) Kayıt hakkı kazanan asil veya yedek adayın ilan edilen süre içerisinde kesin kayıt yaptırmaması halinde mazeret kabul edilmez ve ilan edilen sürenin dışında kayıt yapılmaz.

#### **Kayıt yenileme**

**MADDE 13 –**(1) Öğrenci, akademik takvimde belirtilen süre içinde o yarıyıl için Senato tarafından belirlenmiş olan dersler arasından danışmanınca uygun görülen derslere kaydolarak, danışmanı ile birlikte kaydını yenilemek zorundadır. Öğrenciler kayıt yaptırmadıkları dönemde öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Programa kaydı yapılan adaylar, öğrenci statüsünde olup her türlü öğrencilik haklarından yararlanabilir.

(2) Yüksek lisans ikinci lisansüstü öğretim programlarına kayıtlı olan öğrenciler, güz ve bahar yarıyılı başında akademik takvimde belirtilen tarihlere, belirlenen katkı payını ilgili mevzuatta belirlenen esaslara göre ödemek ve ilgili enstitü müdürlüğüne istenen kayıt yenileme işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdür. Katkı payını ödemeyen öğrencilere katkı payını ödemedikleri süre içinde kendilerine not çizelgesi, öğrenci belgesi, staj yazısı ve askerlik belgesi gibi belgeler verilmaz.

(3) İlgili EYK tarafından belirlenen haklı ve geçerli bir nedeni olmadan kaydını yenilemeyen öğrenciler sınavlara giremez ve o yarıyıl almakla yükümlü oldukları derslerden başarısız sayılır. Bu hallerde geçen süreler azami sürelerin hesaplanmasında dikkate alınır.

#### **Lisansüstü dersler ve ders seçimi**

**MADDE 14 –**(1) Lisansüstü dersler ile varsa ön şart dersleri, bunların kredi saatleri, okutulacağı yarıyıl, sorumlu öğretim üyeleri veya ilgili EYK’nin kararıyla belirlenen zorunlu hallerde doktoralı öğretim görevlileri, enstitüyü oluşturan ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine EK’ce karara bağlanır ve Üniversitenin ilgili kurullarına sunulur.

(2) Bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır. Programın toplam kredi miktarının yarısını geçmemek kaydıyla zorunlu dersleri kapsayan müfredat programı belirlenir. Bunun dışında seçmeli ve uygulamalı derslere ağırlık verilir.

(3) Danışmanlar, her yarıyıl başında lisansüstü öğrencilerle birlikte Senato kararı ile kabul edilmiş, ders kataloğundaki alınacak dersleri belirler ve enstitüye bildirir. Öğrenciler yarıyıl başladıktan sonra en az iki, en çok dört hafta içerisinde danışmanın uygun görüşünün alınması koşuluyla o yarıyıl programda mevcut olan başka dersleri programlarına ekleyebilir veya devam etmekte olduğu dersleri bırakabilir. Bu değişiklik, ancak belirtilen süre içerisinde danışmanın başvurusu ve EYK’nin onayı ile gerçekleşir. Bir öğrenci bir dönemde on beş krediden fazla ders alamaz. Bir öğretim üyesi bir yarıyıldan fazla on iki kredilik lisansüstü ders açabilir.

(4) Lisansüstü öğrencilerinin teorik derslerin %70’i ve uygulamalı derslerin %80’ine devam etmeleri zorunludur.

(5) Öğrencilerin özel öğrencilik, yatay geçiş, daha önceki lisansüstü programından ders saydırma, bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşulları, tez danışmanının önerisi ve anabilim dalı kurul kararı ile ders yüküne sayılmak üzere EYK kararı ile belirlenir.

(6) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayım etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

#### **Uzmanlık alan dersi ve seminer dersi**

**MADDE 15 –**(1) Danışman, danışmanı olduğu lisansüstü öğrencilerinin öğrenimleri süresince tüm diğer akademik, idari yük ve görevlerine ek olarak uzmanlık alan dersi açabilir. Lisansüstü öğrencileri uzmanlık alan dersini danışmanın isteğine bağlı olarak almak ve devam sağlamak zorundadır.

(2) Uzmanlık alan dersleri, haftalık en fazla sekiz kredi saat olup, öğrenci danışmanlığı EK’de görüşülüp karara bağlandıktan sonra uzmanlık alan dersi ders açma formunu enstitüye teslim ettiği dönem başında başlar ve öğrencinin mezuniyetine ya da ilişkinin kesilmesine karar verildiği tarihe kadar veya öğrencinin öğrenim süresinin bitimine kadar yarı yıl

ve yaz tatilleri de dahil olmak üzere kesintisiz olarak devam eder. Danışman, dersi alan öğrencinin başarı durumunu bir sonraki dönem başlamadan başarılı veya başarısız olarak değerlendirerek enstitüye yazılı olarak bildirir. Uzmanlık alan dersi öğrencinin ders yükü kredisine dahil edilmez. Bu dersi alan öğrenciler başarısız olması durumunda, başarılı oluncaya kadar dersi tekrar alırlar.

(3) Seminer dersi haftalık toplam bir saat olup, kredisizdir. Seminer dersi öğrencinin ders yükü kredisine dâhil edilmez. Öğrenci seminer dersini, akademik takvimde belirtilen ders dönemi eğitim-öğretim süresince alır ve tez aşamasına geçinceye kadar devam eder. Öğrenci seminer çalışmasını başarıyla tamamlamadan yüksek lisans programında ise tez hazırlama aşamasına, doktora programında ise yeterli sınavına giremez. Seminer dersinde öğrenci, danışmanın onayladığı alanına ilişkin bir konuda ilgili enstitünün tez yazım kurallarına uygun bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bir bilimsel rapor hazırlar. Öğrenci seminer çalışması tamamlandıktan sonra sunumu yapar. Danışman, öğrencinin hazırladığı semineri başarılı veya başarısız olarak değerlendirir. Seminer çalışmasının başarılı bulunması halinde bilimsel araştırma raporu ciltlenerek enstitüye sunulur. Seminer çalışmasının başarısız bulunması durumunda, başarılı oluncaya kadar ders tekrar edilir.

(4) Danışman, uzmanlık alan dersi ve seminer dersini ders yüküne saydırabilir. Danışmanın yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlikte kaç öğrenci danışmanlığı olursa olsun tümünü bir kabul ederek uzmanlık alan dersinden dolayı sekiz saat teorik, seminer dersinden dolayı bir saat uygulama ders yüküne saydırabilir. Her bir lisansüstü öğrencisi için uzmanlık alan dersi ve seminer dersi, ders yüküne ayrı ayrı yazılmaz.

(5) Uzmanlık alan dersi ve seminer dersinin içeriği ve saatine ilişkin esaslar, EABD'nin önerisi, EK kararı ve enstitünün teklifi üzerine Senato tarafından belirlenir ve EYK'ce uygulanır.

#### **Danışmanlık**

**MADDE 16** –(1) Lisansüstü eğitimde tez danışmanlığı, her bir öğrenci için bir saat/hafta ders yüküdür. Ancak bir öğretim üyesinin lisansüstü eğitim tez danışmanlıklarından kazanabileceği azami ders yükü on saat/haftayı geçemez. Lisansüstü eğitim tez danışmanlığı, öğretim üyesinin ilgili EYK'ce öğrencinin ders ve tez dönemleri için danışmanlığına atandığı tarihte başlar ve ilgili EYK'nin öğrencinin mezuniyetine karar verdiği tarihe kadar devam eder.

(2) Açılan lisansüstü eğitim-öğretim programlarında öğretim üyeleri, ilgili programın bağlı bulunduğu EYK kararıyla atanır. Birinci danışmanlar Üniversite kadrosundaki öğretim üyeleri arasından atanır. İkinci danışmanlar ise Üniversite kadrosu dışındaki öğretim üyeleri arasından atanabilir. Doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir.

(3) (**Değişik:RG-4/2/2021-31385**) Lisansüstü program kontenjanları, YÖK tarafından belirlenen lisansüstü programlarda görev alabilecek öğretim üyesi sayısı ve mevcut öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak, tezli yüksek lisans ve doktora programları için öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 öğrenci düşecek şekilde belirlenir. Ancak YÖK ile yapılan protokol dahilinde ve Üniversite sanayi iş birliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50'ye kadar artırılabilir.

(4) Danışmanların hangi aşamada atanacağına ilgili kurullar karar verir.

(5) Tez danışmanı iken kurum değiştiren ve/veya emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları süreç tamamlanmaya kadar devam eder. Ancak hiçbir ücretlendirme yapılamaz.

#### **Sınavlar ve değerlendirme**

##### **MADDE 17 – (Değişik:RG-21/6/2020-31162)**

(1) (**Değişik:RG-6/12/2021-31681**) Her ders için en az bir yarıyıl sonu sınavı ve bir bütünleme sınavı yapılır. Ancak dersi veren öğretim üyesinin gerekli görmesi durumunda; proje, ödev, kısa süreli sınav, ara sınav, laboratuvar ve benzeri çalışmalar da yapılabilir. Her yarıyıl sonunda yarıyıl sonu sınavını izleyen dönemde bütünleme sınavı yapılır. Bütünleme sınavında alınan not, nihai notun hesaplanmasında yarıyıl sonu sınavı notu yerine geçer. Öğrencinin yarıyıl sonu ve bütünleme sınavına girebilmesi için teorik derslerin en az %70'ine, laboratuvar ve uygulamaların ise en az %80'ine katılmış olması gerekir. Yeterlik sınavına girmek, tez dönemine geçmek veya bilimsel hazırlık programını tamamlamak için başarısız olduğu tek dersi kalan öğrencilere, Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla, ilgili yarıyılın sonunda girecekleri tek ders sınavı hakkı verilebilir. Seminer dersi ile tezsiz yüksek lisans programındaki dönem projesi dersi için tek ders sınavı hakkı verilmez. Yarıyıl sonu sınavı ile bütünleme sınavlarının süresi iki ders saatidir.

(2) Sınavlar yazılı, sözlü, yazılı-uygulamalı veya sözlü-uygulamalı yapılabilir. (**Ek cümleler:RG-6/12/2021-31681**) Tek ders sınavına giren öğrencilerin başarı notu, sadece tek ders sınav notuna göre belirlenir. Bu oranların hesabında kesirler aynen korunur, ancak başarı puanının hesabında kesirli sayılar en yakın tam sayıya tamamlanır. Bir dersten başarılı olabilmek için yarıyıl sonu sınavı notunun 100 tam puan üzerinden yüksek lisans için en az 70, doktora için en az 75 olması, 4'lük sisteme göre yüksek lisansta en az 2,00, doktora için en az 2,50 olması gerekir. Bu sınavların değerlendirilmesinde aşağıdaki puanlama sistemi kullanılır:

a)

<u>Puanlar</u>	<u>Notlar</u>	<u>Katsayılar</u>
90-100	AA	4,00
85-89	BA	3,50
80-84	BB	3,00
75-79	CB	2,50
70-74	CC	2,00
65-69	DC	1,50
60-64	DD	1,00
50-59	FD	0,50
0-49	FF	0

b) Ayrıca harf notlarından;

1) NA notu: devamsız,

2) S notu: başarılı,

3) U notu: başarısız,

4) NI: not ortalamasına katılmayan ancak AKTS toplamına katılan not,

5) I notu: eksik, bir mazereti nedeniyle yarıyıl sonu sınavına giremeyen öğrenciye verilen not,

6) EX notu: muaf,

olarak değerlendirilir.

### **Notlara itiraz**

**MADDE 18 – (1)** Öğrenciler, lisansüstü derslerinde aldıkları notlara maddi hata yönünden itiraz edebilirler. İtirazlar not ilanından itibaren beş iş günü içinde yazılı olarak enstitü müdürlüğüne yapılır. Bu sürenin dışında yapılacak başvurular dikkate alınmaz. Not değişikliklerini EYK karara bağlar.

### **Notlarda maddi hata**

**MADDE 19 – (1)** Yarıyıl sonu ders notlarına ilişkin herhangi bir maddi hatanın yapılmış olması halinde düzeltme işlemi, ilgili öğretim elemanlarının başvurusu ve bağlı olduğu EABD başkanlığının önerisi üzerine EYK'ce karara bağlanır. Yarıyıl sonu sınavlarından sonra verilen notlarla ilgili maddi hataların en geç bir sonraki yarıyılın kayıt süresi içinde düzeltilmiş olması gerekir.

### **Ders tekrarı**

**MADDE 20 –(1)** Öğrenciler başarısız oldukları dersleri öncelikle tekrarlamak zorundadırlar. Başarısızlık durumunda aynı ders en fazla iki kez tekrar alınabilir. Başarısız olunan dersin açılmaması veya programdan kaldırılması halinde öğrenciler, danışmanın önerisi doğrultusunda EABD başkanlığının teklifi ve enstitü müdürlüğüne bildirim ile aynı anabilim dalından ve/veya bölümden muadili başka bir ders alabilirler.

(2) Öğrenciler, genel not ortalamalarını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersleri tekrar alabilirler. Tekrarlanacak derslerle ilgili başvuru, ders kayıtları süresi içinde öğrencinin dilekçesi, danışman onayı ve EABD başkanlığının teklifi ile enstitü müdürlüğüne yapılır. Öğrencinin not ortalamasının hesaplanmasında herhangi bir dersten en son alınan ders notu dikkate alınır.

### **Kayıt dondurma**

**MADDE 21 – (1) (Değişik:RG-25/1/2024-32440)** Enstitü Yönetim Kurulu tarafından lisansüstü öğrencilere; akademik takvimde belirtilen tarihlerde (sağlık nedenine dayanan kayıt dondurma istekleri bu sürenin dışındadır) dilekçe ile anabilim/anasanat dahi başkanlığına başvurmaları halinde, belgelendirecekleri geçerli mazeretlerinin bulunması ve EYK'nin bu mazeretleri kabul etmesi durumunda kayıt dondurma hakkı verilebilir. Eğitim ve öğretim süresince en çok iki yarıyıl süre ile kayıt dondurma hakkı verilebilir. Öğrenci, kayıt dondurduğu yarıyıldan öğrenimine devam edemez ve sınavlara giremez. Kayıt dondurma süresinin bitimini takip eden yarıyılın başında öğrenci kaydını yeniler ve öğrenimine kaldığı yerden devam eder. Kayıt donduran öğrencinin azami öğrenim süresi kayıt dondurma süresi kadar uzatılır.

(2) Tutuklanan veya mahkum olduğu hürriyeti bağlayıcı cezası infaz kurumunda infaz edilmekte olan öğrencinin talebi üzerine, Üniversite Yönetim Kurulunun onayıyla kaydı dondurulabilir. Tutuklanan veya hürriyeti bağlayıcı cezası infaz edilen öğrencinin, kaydının dondurulması için başvuruda bulunmaması veya sınavlara katılma ya da diğer öğrencilik yükümlülükleri için infaz kurumu, ilgili kişi yada mercilerden izin alınmaması durumunda, öğrenci Üniversiteye karşı herhangi bir talepte bulunamaz. Mahkum olan veya aranmakta olduğu ilgili makamlarca bildirilen öğrencinin kaydı dondurulmaz. Tutukluluğu sona eren öğrencinin, aklanmış olduğunu belgelemesi halinde tutuklulukta geçen süreleri eğitim süresine katılmaz.

(3) (Mülga:RG-25/1/2024-32440)

### **Kayıt silme**

**MADDE 22 –(1)** Kendi isteğiyle kaydını sildirmek isteyen öğrenci, dilekçe ile enstitü müdürlüğüne başvurur. Kayıt, EYK kararıyla silinir. Bu durumda ödenmiş olan harç ve kayıt ücretleri iade edilmez. Kayıt sildiren öğrencinin durumu ilgili birim ve kurumlara bildirilir.

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

### **Yüksek Lisans Programına İlişkin Esaslar**

#### **Yüksek lisans**

**MADDE 23 –(1)** Yüksek lisans programı tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Bu programların hangi EABD'de ve nasıl yürütüleceği enstitülerin ilgili kurullarının teklifi ile Senato tarafından belirlenir.

#### **Tezli yüksek lisans programı**

**MADDE 24 –(1)** Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaktır.

(2) Tezli yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretim programı olarak yürütülebilir.

#### **Ders yükü**

**MADDE 25 –(1)** Tezli yüksek lisans programı öğrencileri, bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla öğrenimleri boyunca en az yirmi bir kredilik yedi ders, bir seminer ve tez çalışmasını (yüz yirmi AKTS) başarmak zorundadır. En az yirmi bir kredilik derse ve bir semineri (altmış AKTS) başarıyla tamamlayan öğrenciler ders dönemi tamamlaştıkları sayılır ve tez aşamasına geçebilir. Öğrencinin alacağı derslerin en çok iki tanesi, lisans eğitimi sırasında alınmamış olmak koşuluyla lisans derslerinden seçilebilir.

(2) Öğrenciler danışmanın isteği, EABD başkanlığının önerisi ve EYK'nin onayı ile diğer yüksek öğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en çok iki tanesini alabilirler.

(3) Tez çalışması, seminer ve derslere ilişkin AKTS kredilerinin miktarı, EABD kurulunun önerisi ve EK onayı ile belirlenir.

#### **Süre**

**MADDE 26 – (1)** Yüksek lisans programını tamamlama süresi en az dört, en fazla altı yarıyıldır. Ancak yüksek lisans tez çalışması süresi iki yarıyıldan az olamaz.

(2) Yüksek lisans programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi dört yarıyıldır. Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde Üniversitenin öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen, azami süreler içerisinde tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

#### **Danışman atanması**

**MADDE 27 – (1) (Değişik:RG-17/4/2023-32166)** EABD'de görevli öğretim üyeleri ve doktoralı öğretim görevlileri arasından EABDAK, her öğrenci için öğrencinin önceki bilimsel çalışmalarını, çalışmak istediği alanı ve öğrencinin danışman tercihini de dikkate alarak, öğrencinin danışmanını enstitüye önerir. Ancak, öğrenciler için EABDAK kararı ile ve Üniversitedeki alanı aynı olmak şartıyla diğer öğretim üyelerinden de danışman önerilebilir. Açılan lisansüstü eğitim-öğretim programlarında danışman öğretim üyeleri, ilgili programın bağlı bulunduğu EYK'nin kararı ile yarıyıl başlangıcından itibaren en geç bir ay içinde atanır. 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da tez danışmanı olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati ve EYK'nin kararı şarttır. Üniversitede

belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senato tarafından belirlenen ilkel çerçevesinde EYK tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı, danışmanın isteği ve EABD başkanlığının önerisi ile tez konusuna uygun olmak şartıyla Üniversitedeki kadrolu öğretim üyeleri arasından veya başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyeleri arasından EYK’ce atanabilir.

(2) Öğrencinin alacağı derslerin kayıt işlemleri, seminer ve tez çalışmaları danışmanın kontrolünde yürütülür. Danışman, lisansüstü programda açılması kararlaştırılan dersler arasından, öğrencinin alacağı dersleri belirleyerek, her yarıyılın ders kayıt tarihleri içerisinde enstitüye bildirir. Danışman atanıncaya kadar bu görevi EABD başkanı yürütür.

#### **Tez konusunun belirlenmesi**

**MADDE 28** –(1) Öğrencinin danışmanı ile beraber belirlediği tez konusu, kredili dersler ile seminer çalışmasının başarıyla tamamlanmasından sonra, gerekçesiyle birlikte en geç bir sonraki dönem başına kadar danışman ve EABD’nin önerisi ve EYK kararı ile kabul edilir. Tez konusu danışmanın teklifi, EABD’nin önerisi ve EYK kararı ile değiştirilebilir.

#### **Yüksek lisans tezinin sonuçlanması**

**MADDE 29** –(1) Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, elde ettiği sonuçları senato tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur. **(Ek cümleler:RG-11/9/2023-32306)** Fen Bilimleri Enstitüsünde tez savunma jürisinin kurulabilmesi için öğrencinin tez konusu ile ilgili yayım şartlarını yerine getirmesi gerekir. Bu şartlar enstitü kurulunca belirlenir ve Senatonun onayından sonra yürürlüğe girer.

(2) Yüksek lisans tezinin savunulmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşüyle birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalın tespiti halinde gerekçesiyle birlikte karar verilmek üzere tez EYK’ye gönderilir.

(3) Yüksek lisans tez jürisi ve tez savunma sınav tarihi tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile belirlenir. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Önerilen tez savunma sınav tarihinin, tezin enstitüye tesliminden en az yirmi gün sonra olması gerekir.

(4) Jüri üyeleri, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Sınav, tezin takdimi ve soru-cevap kısımlarından oluşur. Öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilen tez savunma sınavı, en az 45, en çok 90 dakikadır.

(5) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, EABD başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(6) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(7) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci sınav tarihinden itibaren en geç üç ay içinde gerekçesiyle yapılarak, tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(8) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

#### **Yüksek lisans diploması**

**MADDE 30** –(1) Tez sınavında başarılı olan öğrenci diğer koşulları da sağlamak şartıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş altı adet kopyasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşüyle tezin nüshalarını anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla yüksek lisans tezinin ciltlenmiş altı adet kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci yüksek lisans diploması almaya hak kazanır. EYK başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir. Yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin izlenmiş olduğu EABD’deki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi anasanat programlarına kayıtlı öğrenciler için tez sınavı sonrası yapılan ve başarılı bulunan uygulamalı sınav tarihi, diğer programlara kayıtlı öğrenciler için ise tezin kabul edildiği tez sınavı tarihidir.

(3) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

#### **Tezsiz yüksek lisans**

**MADDE 31** –(1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı öğrenciye mesleki konuda derin bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir. Normal öğretim ile ilgili usul ve esaslar ikinci öğretimde de uygulanır. İkinci öğretim programları, ilgili EK’nın önerisi, Senatonun onayı ve YÖK kararı ile eğitime açılır.

(3) Tezsiz yüksek lisans eğitimi uzaktan eğitim şeklinde de verilebilir. Bu programda ikinci öğretim olarak tezsiz uzaktan eğitim açılabilir. Açılan uzaktan ikinci öğretim programına ilişkin ücretlendirme Senato kararıyla bağlanır. Uzaktan ikinci lisansüstü öğretim programlarında sadece tezsiz yüksek lisans eğitimi yürütülebilir. Uzaktan doktora ve tezli yüksek lisans eğitimi yapılamaz.

#### **Tezsiz yüksek lisans süresi ve ders yükü**

**MADDE 32** –(1) Tezsiz yüksek lisans programı; toplam 90 AKTS’den ve otuz krediden az, kırk beş krediden fazla olmamak koşuluyla en az on adet ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Dönem projesi dersi kredisizdir. Dönem projesi dersi başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıldan itibaren dönem projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır. Senato tarafından belirlenen esaslara göre tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı da uygulanabilir. Raporu başarısız bulunan öğrenci, izleyen yarıyıldan itibaren dönem projesine yeniden kayıt yaptırmak ve bu yarıyıl sonunda da yeni bir yazılı rapor vermek zorundadır. Tezsiz yüksek lisans programı için hazırlanan dönem projesi sunulmadan önce ilgili öğrenci tarafından düzenlenecek intihal programı raporu teslim edilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programında, anabilim dalı başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya doktoralı öğretim görevlisini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri, danışmanı atanıncaya kadar ilgili anabilim dalı başkanlığı

tarafından yürütülür.

(4) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(5) Tezsiz yüksek lisans programında öğrenci, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans dersleri alabilir. Ancak bu derslerden en çok üç tanesi, ders yüküne ve yüksek lisans kredisine sayılabilir.

(6) Öğrenci, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve ilgili EYK kararıyla, izlediği programın ders yüküne sayılmak üzere diğer üniversitelerden ve/veya Üniversitedeki diğer bir enstitü anabilim dalından da lisansüstü ders alabilir.

#### **Tezsiz yüksek lisans diploması**

**MADDE 33 –(1)** Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan yüksek lisans öğrencisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, başvurdukları tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler EYK kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılır.

### **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

#### **Doktora Programına İlişkin Esaslar**

##### **Doktora programının amacı**

**MADDE 34 – (1)** Doktora programının amacı öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin;

- a) Bilime yenilik getirmesi,
- b) Yeni bir bilimsel yöntem geliştirmesi,
- c) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

##### **Ders yükü**

**MADDE 35 – (1)** Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için toplam yirmi dört krediden ve bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az sekiz adet ders, seminer çalışması, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından (iki yüz kırk AKTS) oluşur. Buprogram, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en az kırk beş kredilik on beş adet ders, seminer çalışması, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer çalışması ders döneminde yapılır. Seminer çalışması ve tez çalışması kredisizdir.

(2) En az yirmi dört kredilik ders ve seminer çalışmasını (yüz yirmi AKTS) başarıyla tamamlayan öğrenciler ders dönemini tamamlamış sayılır ve yeterlik sınavına girebilir.

(3) Öğrenciler danışmanın isteği, EABD başkanlığının önerisi ve EYK'nin onayı ile diğer yüksek öğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçebilir.

(4) Lisans dersleri, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz. Doktora programları, YÖK tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde yurt içi ve yurt dışı bütünlüştürmüş doktora programları şeklinde de düzenlenebilir.

(5) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

##### **Süre**

**MADDE 36 – (1)** Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır. (**Değişik cümle:RG-4/2/2021-31385**) Tez savunma sınavına yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler en erken sekizinci yarıyıldan itibaren; lisans derecesi ile kabul edilenler ise en erken onuncu yarıyıldan itibaren girebilir.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(4) Doktora programını tamamlayabilmek için tez önerisi kabulünden sonra tez izleme komitesi toplantılarından başarılı olunması gerekir.

(5) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

##### **Danışman atanması**

**MADDE 37 –(1)** İlgili EABD'den veya Üniversitenin diğer birimlerinde görevli öğretim üyeleri arasından EABDAK her öğrenci için öğrencinin önceki bilimsel çalışmalarını, çalışması istediği alanı ve öğrencinin danışman tercihini de dikkate alarak öğrencinin danışmanını ve danışmanla öğrencinin birlikte belirleyeceği tez konusu ile tez başlığını ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez önerisi EYK kararıyla kesinleşir. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde EYK tarafından başka bir yüksek öğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Danışman EYK'nin kararı ile yarıyıl başlangıcından itibaren en geç bir ay içinde atanır. (**Değişik cümle:RG-6/12/2021-31681**) Dış Hekimliği, Eczacılık, Tıp ve Veteriner Fakülteleri anabilim dalları hariç doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmaları gerekir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı danışmanın isteği ve EABD başkanlığının önerisi ile tez konusuna uygun olmak şartıyla Üniversitedeki kadrolu öğretim üyeleri arasından veya başka bir yüksek öğretim kurumu öğretim üyeleri arasından EYK'ce atanabilir. (**Ek cümleler:RG-17/4/2023-32166**) 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da tez danışmanı olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin



talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati ve EYK'nin kararı şarttır.

(2) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi, kayıt işlemleri ve tez çalışmaları danışmanı tarafından yürütülür. Danışman, lisansüstü programda açılması kararlaştırılan dersler arasından, öğrencinin alacağı dersleri belirleyerek, her yarıyılın ders kayıt tarihleri içerisinde enstitüye bildirir. Danışman atanıncaya kadar bu görevi EABD başkanı yürütür.

#### **Yeterlik sınavı**

**MADDE 38** – (1) Yeterlik sınavının amacı, öğrencinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğine bilgiye sahip olup olmadığının sınanmasıdır.

(2) (**Değişik:RG-6/12/2021-31681**) Yeterlik sınavı yılda iki defa olmak üzere, her yıl ocak-şubat ve haziran-temmuz ayları içinde yapılır. Ancak yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Belirtilen süreler sonunda yeterlik sınavına girmeyen öğrenci başarısız kabul edilir ve izleyen ilk yeterlik sınav döneminde yeterlik sınavına alınır. İkinci kez yeterlik sınavına girmeyen veya ikinci kez yeterlik sınavında başarısız olan öğrencinin ilişiği kesilir.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve EYK tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı vardır. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) (**Değişik:RG-17/4/2023-32166**) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınavına alınır. Öğrencinin başarılı sayılması için hem yazılı hem de sözlü sınavdan ayrı ayrı 100 tam puan üzerinden en az 75 puan alması şarttır. Yazılı ve sözlü sınavlarda adaya yöneltilen sorular ve cevapları tutanak altına alınır. Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak adayın başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu kararın yer aldığı doktora yeterlik sınav sonuç tutanağı ve sınav evrakları enstitü anabilim dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye iletir.

(5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, ilgili takvime bağılı kalmak kaydıyla başarısız olduğu bölüm/bölmülerden bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınavına alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişiği kesilir.

(6) Doktora yeterlik komitesi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile toplam kredi miktarının 1/3'ünü geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

(7) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir. Yüksek lisans programına geçme şartları Senato tarafından belirlenir.

#### **Tez izleme komitesi**

**MADDE 39** –(1) Yeterlik sınavında başarılı olan öğrenci için danışmanın teklifi, EABDAK'nın önerisi ve EYK'nin kararı ile bir ay içinde TİK oluşturulur.

(2) TİK üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) TİK'inkurulmasından sonraki dönemlerde, danışmanın teklifi, EABD'nin önerisi ve EYK kararı ile üyelerde değişiklik yapılabilir. Altı aydan daha fazla yurt dışında görevlendirilen TİK üyesinin görevi kendiliğinden sona erer. Bütünyenin yerine TİK üyesi seçimi esaslarına göre yeni bir üye seçilir.

#### **Tez önerisi savunması**

**MADDE 40** –(1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı tez çalışmasının amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini TİK önünde dinleyicilere açık şekilde sözlü olarak savunur. Bu altı aylık süre öğrencinin tez süresinden sayılır. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporunu sözlü savunmadan en az on beş gün önce TİK üyelerine dağıtır. Sözlü savunma sınavının tarihi, yeri ve saati tez izleme komitesi tarafından belirlenir.

(2) TİK, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya red yönünde salt çoğunlukla verilen karar, EABD başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir TİK atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişiği kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için TİK, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık aylararasında birer kez olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir yıl sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak salt çoğunlukla belirlenir. Öğrencinin tez izleme komitesi raporlarının sonuçları, EABD başkanlığınca enstitüye bildirilir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişiği kesilir.

(5) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

#### **Tez konusunun onaylanması**

**MADDE 41** –(1) Doktora kredili derslerini, seminerlerini, yeterlik sınavını başaran ve tez önerisi kabul edilen öğrencinin tez çalışmasına başlaması en geç bir sonraki dönem başına kadar danışman ve EABD'nin önerisi ile EYK kararı ile kabul edilir. Tez konusu danışmanın teklifi, EABD'nin önerisi ve EYK kararı ile değiştirilebilir.

#### **Doktora tezinin sonuçlandırılması**

**MADDE 42** –(1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senatolarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur. (**Ek cümleler:RG-6/12/2021-31681**) Sağlık Bilimleri Enstitüsünde tezsavunma jürisinin kurulabilmesi için öğrenci, tez konusu ile ilgili en az bir ulusal ya da uluslararası hakemli dergide yayına kabul edilmiş veya yayımlanmış bilimsel makale, uluslararası kongrede sunulmuş ve bildiri kitapçığında basılmış sözlü bildiri veya bir adet kitap yazarlığı veya kitapta bölüm yazarlığı ya da patent şartlarından en az birini yerine getirdiğini belgeleyerek danışmanı ve anabilim dalı başkanlığının onayı ile birlikte enstitüye müracaat eder. Söz konusu yayınlarda doktora öğrencisinin birinci isim olması şart değildir. (**Ek cümleler:RG-11/9/2023-32306**) Fen Bilimleri Enstitüsünde ise tez savunma jürisinin kurulabilmesi için öğrencinin tez konusu ile ilgili yayın şartlarını yerine getirmesi gerekir.

Bu şartlar enstitü kurulunca belirlenir ve Senatunun onayından sonra yürürlüğe girer.

(2) Doktora tezinin savunulmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak sekiz nüsha olarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilme üzere tez EYK'ye gönderilir.

(3) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için en az üç TİK raporu sunulması gerekir.

(4) Doktora tez jürisi ve tez savunma tarihi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile belirlenir. Jüri, üçü öğrencinin TİK'te yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı vardır. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir. Önerilen tez savunma sınav tarihinin, tezin enstitüye tesliminden en az yirmi gün sonra olması gerekir.

(5) Jüri üyeleri, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılan tez savunma sınavı, en az 45, en çok 90 dakikadır.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, EABD başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci sınav tarihinden itibaren en geç altı ay içinde gereğini yaparak tezin aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Lisans derecesi ile doktora kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olmayanlar için talepleri halinde 36 nci maddenin beşinci fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

#### **Doktora diploması**

**MADDE 43** –(1) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını anabilim/bilim dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, tezin iç kapağında tez danışmanı ve diğer tez jüri üyelerinin isim ve ıslak imzalarının da bulunduğu doktora tezinin ciltlenmiş 8 adet kopyasını ve enstitü tarafından istenen diğer belgeleri tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. EYK başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Doktora diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu EABD'deki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin kabul edildiği tez sınavı tarihidir.

(4) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

### **BEŞİNCİ BÖLÜM**

#### **Sanatta Yeterlik Programına İlişkin Esaslar**

##### **Programın amaç ve kapsamı**

**MADDE 44** – (1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulamaya ve yaratıcılığı amaçlayan bir yükseköğretim programıdır. Hangi dallarda sanatta yeterlik programı açılacağı Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine YÖK tarafından belirlenir.

(2) Sanatta yeterlik programı, yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için toplam yirmi dört krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak şartıyla en az sekiz adet ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için ise en az kırk beş kredilik on beş adet ders ve uygulamalar ile tez veya sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Lisansüstü dersler, ilgili enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

##### **Süre**

**MADDE 45** –(1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi, yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarıyla bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş olanlardan, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayan öğrencilerin talepleri halinde kendilerine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

##### **Danışman atanması**

**MADDE 46** –(1) Enstitü anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi veya proje yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesini enstitüye önerir. Danışman önerisi EYK onayı ile kesinleşir. Danışmanın, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur.

(2) Tez danışmanı, o anasanat dalında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentler, bunlar bulunmadığı veya sayıca yeterli olmadığı takdirde en yakın anasanat dalındaki öğretim üyelerinden seçilir. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. İkinci tez danışmanının en az doktora derecesine sahip olması gerekir. Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için,

başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak gerekir. İkinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden de olabilir.

(3) Danışman, öğrencinin kabul edilmiş olduğu lisansüstü program için ilgili EK kararıyla belirlenmiş dersler arasından öğrencinin alacağı dersleri ve yapacağı uygulamaları belirler, ders kayıt çizelgelerini, ders programlarını, ders belgelerini, sınav sonuçlarını, tespit edilen tez, sergi veya projesini veya bitirilen tez, sergi veya projesini, ihtiyaç halinde izin, ek süre isteği gibi durumlarını zamanında ilgili enstitüye bildirir. Bu faaliyetlerdeki aksaklıkların somut bilgi ve belgelerle ilgili enstitü müdürlüğünce tespiti halinde anasanat dalı başkanlığının görüşü alınarak öğrencinin tez danışmanı ilgili EYK tarafından değiştirilebilir.

(4) Tez danışmanının başka bir yükseköğretim kurumuna geçmesi durumunda ilgili EYK onayı ile bu danışmanlığı devam edebilir.

(5) Öğrenci ve/veya tez danışmanının talebi, anasanat dalı başkanlığının görüşü ve ilgili EYK'nin uygun görmesi halinde öğrencinin tez danışmanı değiştirilebilir.

#### **Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması**

**MADDE 47 –(1)** Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasının savunmasından önce ve düzeltme verilen tez ve çalışmalarda ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini/çalışmasını tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalın tespiti halinde gerekçesiyle birlikte karar verilmek üzere tez EYK'ye gönderilir.

(3) Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden görüşünü yazılı olarak belirtir ve tezleri anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(4) Jüri, danışman ve ilgili enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin danışmanı ve en az ikisi başka yükseköğretim kurumlarının öğretim üyeleri olmak üzere beş kişiden oluşur. Danışmanın oy hakkı vardır. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur ve katılıma açıktır. Sınav süresi bir saatten az, iki saatten fazla olmaz.

(6) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, katılımcılara kapalı olarak, tez veya sergi, proje, resital, konser, temsil hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, enstitü anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gereğini yaparak tezini veya sergisini veya projesini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlar için talepleri halinde 45 inci maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

#### **Sanatta yeterlik diploması**

**MADDE 48 –(1)** Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi, tez sınavı sonrasında yapılan ve başarılı bulunan uygulamalı sınav tarihidir. Sanatta yeterlik çalışmasının teslimi ile ilgili şekil ve şartlar ilgili EYK tarafından belirlenir. Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan ve iç kapağında tez danışmanı ile diğer tez savunma jüri üyelerinin isimlerinin de yer aldığı sanatta yeterlik çalışmasını en geç bir ay içinde enstitüye teslim eden ve sanatta yeterlik çalışması şekil yönünden uygun bulunan öğrenciler sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. EYK başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(2) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

### **ALTINCI BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler**

#### **Diğer hükümler**

**MADDE 49 –(1)** YÖK tarafından açılmasına izin verilen lisansüstü programlar Rektörlüğün bulunduğu il dışında sürdürülemez.

(2) Tezsiz yüksek lisans programları hariç aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yapılamaz ve devam edilemez.

(3) Tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık doktoraya eşdeğer düzeyde olup, bu uzmanlık eğitimleri 26/4/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre yürütülür.

(4) **(Ek:RG-4/2/2021-31385)** Üniversite tarafından, afet ve salgınlarda tez aşamasındaki lisansüstü eğitim öğrencilerine talepleri halinde bir dönem, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları durumunda bir dönem daha olmak üzere en fazla iki dönem ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

#### **Hüküm bulunmayan haller**

**MADDE 50 –(1)** Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Yükseköğretim Kurulu ve Senato kararları uygulanır.

#### **Telif ücreti**

**MADDE 51 – (1)** Tezlerin kısmen veya tamamen enstitüye yayımlanması halinde telif ücreti ödenmez.

#### **Disiplin**

**MADDE 52 –(1)** Lisansüstü programına kayıtlı öğrencilerin disiplin iş ve işlemleri 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür.

#### **Yürürlükten kaldırılan yönetmelik**

**MADDE 53 –(1)** 31/7/2013 tarihli ve 28724 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kafkas Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

### Geçiş hükümleri

**GEÇİCİ MADDE 4** (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce kayıt yaptıran öğrenciler, 53 üncü madde ile yürürlükten kaldırılan Yönetmelik hükümlerine göre öğrenimlerini sürdürürler. Bu öğrencilerden talep edenler bu Yönetmelikle sağlanan haklardan EYK kararıyla yararlanabilirler. Bu öğrencilerin ders ve tez dönemi için belirlenen azami süreler 2016-2017 eğitim ve öğretim yılı güz yarıyılından itibaren başlar.

(2) Öğretim üyesi yetiştirme programı (ÖYP) çerçevesinde Üniversitede lisansüstü eğitim yapacak öğrenciler, Senato kararları ve 53 üncü madde ile yürürlükten kaldırılan Yönetmelik hükümlerine tabidirler.

(3) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 49 uncu maddenin ikinci fıkrası uygulanmaz.

(4) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

(5) 7 nci maddenin yüksek lisans için öğrenci kabulü ile ilgili hükümleri 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılı bahar yarıyılından itibaren uygulanmaya başlar.

(6) **(Ek:RG-6/12/2021-31681)** 42 nci maddenin birinci fıkrasında Sağlık Bilimleri Enstitüsünde doktora tez jürisi oluşturulmasına ilişkin hükümler 2022-2023 eğitim-öğretim yılı güz yarıyılından önce kayıt yaptırmış öğrenciler için uygulanmaz.

(7) **(Ek:RG-1/8/2022-31910)** 7 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ve aynı maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi kapsamında Sağlık Bilimleri Enstitüsünde yüksek lisans programına başvuracak adayların yabancı dil sınavlarından almaları gereken puana ilişkin hükümler 2022-2023 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılından itibaren uygulanmaya başlar.

### Yürürlük

**MADDE 54** –(1) Bu Yönetmelik 2016-2017 eğitim-öğretim yılı başından geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

### Yürütme

**MADDE 55** – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Kafkas Üniversitesi Rektörü yürütür.

<b>Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin</b>		
	<b>Tarihi</b>	<b>Sayısı</b>
	19/1/2017	29953
<b>Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin</b>		
	<b>Tarihi</b>	<b>Sayısı</b>
1.	8/4/2018	30385
2.	14/7/2019	30831
3.	8/9/2019	30882
4.	30/11/2019	30964
5.	23/01/2020	31017
6.	21/6/2020	31162
7.	4/2/2021	31385
8.	28/6/2021	31525
9.	6/12/2021	31681
10.	1/8/2022	31910
11.	4/12/2022	32033
12.	17/4/2023	32166
13.	11/9/2023	32306
14.	25/1/2024	32440